

Haruki
Murakami

Bezfarebný
Cukuru Tazaki
a roky jeho
putovania

Nový bestseller kultového spisovateľa

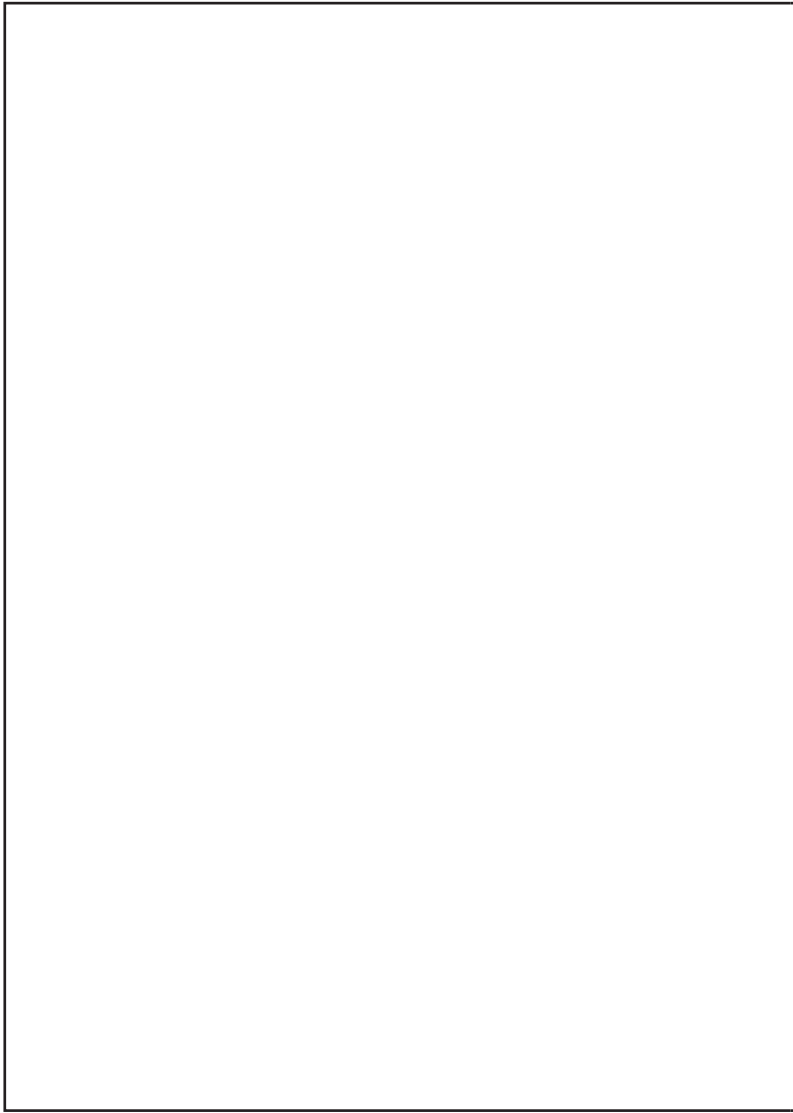

SVETOVÁ PRÓZA

SVETOVÁ PRÓZA

Haruki
Murakami

Bezfarebný
Cukuru Tazaki
a roky jeho
putovania

Z japončiny preložila
DANA HASHIMOTO

slovar

Copyright © Haruki Murakami 2013
Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2014
Translation © Dana Hashimoto 2014

ISBN 978-80-556-1190-7

S FINANČNOU PODPOROU MINISTERSTVA KULTÚRY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme, žiadnymi prostriedkami; ani elektronickými, ani mechanickými a ani vo forme fotokópií, nahrávok, ani prostredníctvom súčasného a ani budúceho informačného systému a podobne, bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

1

V druhom ročníku na vysokej škole od júla do januára nasledujúceho roka Cukuru Tazaki rozmýšľal skoro výlučne o tom, že zomrie. V tom čase oslávil svoje dvadsiate narodeniny, ale táto udalosť preňho neznamovala takmer nič. V tých dňoch považoval za najprirodzenejšie a najlogickejšie, že skoncuje so životom. Do dnes nevie pochopiť, čo mu vtedy zabránilo spraviť posledný krok. Prehupnúť sa ponad prah deliaci život od smrti bolo vtedy preňho jednoduchšie, než prehltnúť surové vajíčko.

Jeho chuť zomrieť však bola asi až natoľko jednoznačná a intenzívna, že si pre ňu v duchu nedokázal vytvoriť predstavu nijakého adekvátneho spôsobu smrti, a napokon sa o samovraždu nepokúsil vôbec. Otázka konkrétnosti bola pri tom všetkom skôr nepodstatná. Keby mal vtedy poruke nejaké dvere, vedúce k smrti, určite by ich bol bez váhania otvoril. Ani čo by pokračoval vo všedných činnostiach, ani by o tom hlbšie nerozmýšľal. Ibaže nájsť vo svojom okolí také dvere, či už vedúce k šťastiu, alebo do nešťastia, to bolo jednoducho nad jeho sily.

Cukuru Tazaki často myslieva na to, že vtedy mal radšej zomrieť. Keby to bol urobil, prítomný svet by nebol existoval. To mu príde fascinujúce; tento svet neexistuje a veci, ktoré sa v ňom považujú za realitu, ňou zrazu prestanú byť. On sám prestane pre tento svet existovať, ale zároveň z toho istého dôvodu aj tento svet prestáva existovať preňho.

Tak či tak však Cukuru nevie pochopiť, prečo musel v tom období prísť až tesne na hranu, na dosah smrti. Konkrétna príčina tu síce bola, ale v čom spočívala tá obrovská sila, ktorou ho smrť priťahovala a skoro pol roka dokázala držať v zovretí? Držať v zovretí – áno, to je dokonale výstižný výraz. Tak ako ten prorok z Biblie, ktorého prehltla veľryba a on žil v jej bruchu, aj Cukuru sa prepadol do žalúdka smrti a jeho dni plynuli bez dátumu v tmavej, bahnistej šachte.

Prežil ten čas ako námesačný alebo nebožtík, ktorý si ešte nevšimol, že je mŕtvy. Keď vyšlo slnko, zobudil sa, vyčistil si zuby, navliekol si, čo mal poruke, nastúpil do vlaku a odviezol sa na univerzitu, v škole si robil poznámky do zošitov. Ako sa človek v prudkej víchrici zubami-nechtami drží kandelábra, tak sa Cukuru držal výlučne aktuálneho rozvrhu. Pokiaľ to nebolo nutné, s nikým sa nerozprával a po návrate do svojho bytu, kde býval sám, si sadal na podlahu a opretý o stenu rozmýšľal napríklad o absencii života. Temná priepať pred ním rozťahovala hrozivú tlamu a viedla rovno k osi Zeme. Vnútri videl vírivú ničotu zrážajúcu sa do mračien a počul iba to hlboké mlčanie, čo tupo tlačí na bubienky.

Keď práve nerozmýšľal o smrti, nemyslel vôbec na nič. A nemyslieť na nič nebolo ani trochu ťažké. Noviny nečítal, hudbu nepočúval, a dokonca nepociťoval ani žiadnu chuť na sex. To, čo sa dialo vo svete, preňho nemalo nijaký význam. Keď ho unavilo sedieť medzi štyrmi stenami, vybral sa von a bezcieľne sa motal po okolí. Alebo zašiel na stanicu, sadol si na lavičku a donekonečna sledoval príchody a odchody vlakov.

Každé ráno sa osprchoval a dôkladne si umyl vlasy, dva razy týždenne si opral. Čistota mu bola jedinou oporou a tej sa zúfalo držal. Vyprať, okúpať sa, vyčistiť si zuby. Jedlu nevenoval skoro žiadnu pozornosť. Na obedy chodil do menzy, ale okrem nich už takmer nič poriadne nejedával. Keď pocítil hlad, v najbližšom obchode si kúpil nejaké jabĺčko či zeleni-

nu a to doma pochrúmal. Alebo si dal kus anglického chleba a ten zapil mliekom priamo zo škatule. Keď prišiel čas na spanie, namiesto lieku vypil za štamperlík whisky. Našťastie nezniesol veľa alkoholu, a tak mu stačilo trošku, a hneď sa ocitol v ríši snov. V tom čase sa mu však nikdy nič nesnívalo. A keby aj, jeho sny sa vynorili a vzápätí sa zošmykli po zvislej stene nepolapiteľného, klzkého vedomia do priestorov ničoty.

Príčina, čo u Cukurua Tazakiho spustila túto nepotlačiteľnú túžbu po smrti, je jasná. Jedného dňa mu štyri osoby, s ktorými sa dovtedy dlho a vrúcne priatelil, oznámili, že ho už nikdy viac nechcú vidieť a ani s ním rozprávať. Priamo a nekompromisne, z ničoho nič. Nepovedali mu však ani slova o tom, čím si tento prísny rozsudok zaslúžil. A on sa na to úmyselne nespýtal.

Tí štyria boli jeho najlepší kamaráti z gymnázia, lenže vtedy bol Cukuru už z rodného mesta preč a študoval na univerzite v Tokiu. Takže vylúčenie z partie na jeho každodenný život nemalo nijaký praktický dopad. Nemusel sa obávať, čo sa stane, ak sa náhodou stretnú na ulici. To však platilo iba čisto teoreticky. Diaľka, ktorá Cukurua delila od tých štyroch, v skutočnosti skôr väčšími prehlbovala jeho bolesť, stupňovala jeho trápenie. Vylúčenie a samota sa premenili na dlhočizný kábel, ktorý akoby čoraz tuhšie sťahoval obrovský navijak. A po tej do prasknutia napnutej linke mu vo dne v noci prichádzali nezrozumiteľné posolstvá a zneli ako kvílenie víchrice v korunách stromov. Ich intenzita sa menila a zvuky sa mu bolestivo zapichovali do uší.

Tí piati boli spolužiakmi na štátnom gymnázium na predmestí. Traja chalani a dve dievčatá. Skamarátili sa v prvom ročníku v lete na jednej dobrovoľníckej akcii a zostali výbornou partiou, hoci sa neskôr dostali do rôznych tried. Účasť na akcii dostali za domácu úlohu na letné prázdniny z predmetu

náuka o spoločnosti, ale aj neskôr v dobrovoľníckej činnosti iniciatívne pokračovali z vlastnej vôle.

Okrem spoločensko-prospešnej práce sa stretávali aj počas voľných dní, vyšli si niekam na výlet, zahrali tenis, zašli na polostrov Čita, zaplávať si alebo sa u niektorého z nich stretli a spoločne sa pripravovali na testy. Alebo si niekde len tak sadli a celé hodiny diskutovali. Témy rozhovorov si dopredu neurčovali, a napriek tomu o ne nikdy nemali núdzu.

Stretli sa vďaka náhode. V zadaní dobrovoľníckej práce mali na výber viacero možností a jednou z nich bola aj pomoc žiakom v doučovacej škole, tým, ktorí nezvládali bežné vyučovanie (mnohí z nich nemohli pravidelne chodiť do školy).

Išlo o vzdelávacie zariadenie, ktoré založila katolícka cirkev, a do projektu sa prihlásili len oni piati. So žiakmi strávili tri dni v letnom tábore neďaleko Nagoje, a hneď sa s nimi skamarátili.

Keď práve nemali nič na práci, čas využili na otvorené debaty, vymieňali si názory, zblížili sa. Hovorili o plánoch do budúcnosti i o svojich problémoch. A na konci letného tábora cítili všetci piati, že s práve nachádzajú na správnom mieste a s tými správnymi ľuďmi. Pociťovali spolupatričnosť, jeden potreboval tých ostatných a tí potrebovali jeho. Podobalo sa to chemickému zlúčeniu spôsobenému šťastnou náhodou. Nech by aj človek použil rovnaké látky, nech by aj všetko pripravil akokoľvek dôkladne, k rovnakému výsledku by sa nikdy nedopracoval.

Neskôr chodili cez víkendy do doučovacej školy pravidelne dvakrát do mesiaca, pomáhali deťom s učením, predčítali im z knižiek, hrávali s nimi rôzne pohybové hry. Spoločne kosili trávu v záhrade, natierali budovu, starali sa o údržbu ihriska a podobne. Pomáhali tam asi dva a pol roka, až kým neskončili gymnázium.

Je však možné, že zostava traja chlapci a dve dievčatá v sebe od začiatku niesla náboj určitého napätia. Ak by niektorí začali spolu chodiť, jeden by zostal bokom. Táto možnosť

im asi od začiatku visela nad hlavami ako ťažký, neodbytný mrak. Nič také sa však nestalo a zdalo sa, že to vôbec nehrozí.

Všetci piati náhodou pochádzali z „vyššej strednej“ vrstvy, ktorá obýva okrajové časti veľkomiest. Ich rodičia patrili ku generácii aktérov prudkého hospodárskeho rastu, otcovia boli buď špecialisti v technických odboroch, alebo zamestnanci špičkových firiem. Za vzdelanie svojich detí by obetovali všetko. Usporiadaný život, aspoň navonok, žiadni rozvedení rodičia, matky spravidla zostávali v domácnosti. Navštevovali elitné gymnázium, takže študijné výsledky mali tiež približne rovnako dobré. Aj v životnom štýle ich podstatne viac spájalo, ako rozdeľovalo.

Všetci s výnimkou Cukurua Tazakiho mali spoločnú ešte jednu úplne náhodnú maličkosť. Ich priezviská obsahovali „farby“. Chlapci sa volali Akamacu a Ómi, čiže „červená borovica“ a „modré more“, a dievčatá Široneová a Kuronová, teda „biely koreň“ a „čierna pláň“. Len Tazakimu chýba v mene farba, jeho priezvisko sa skladá zo znakov „veľa“ a „výbežok“. Preto sa Cukuru od začiatku cítil akýsi iný. Ale či má človek v priezvisku znak pre nejakú farbu, alebo nie, to s jeho povahou, samozrejme, nijako nesúvisí. To mu bolo jasné. Tak či onak ho to však trochu mrzelo, ba cítil sa priam dotknuto, a to ho samého udivovalo. Ostatní sa úplne prirodzene hneď začali navzájom volať po farbách: „Červený“, „Modrý“, „Biela“ a „Čierna“. Len jemu zostalo „Cukuru“. Vážne rozmýšľal o tom, aké by to bolo fajn, keby aj jeho priezvisko obsahovalo nejakú farbu. V tom prípade by všetko bolo úplne dokonalé.

Červený mal neskutočné nadanie na učenie. Vôbec to nevyzeralo, že sa nejakým veľmi snažil, a napriek tomu bol vo všetkých predmetoch jeden z najlepších. Nijako sa však nevyvyšoval, skromne sa držal v úzadí a ostatných vždy podržal. Akoby sa za svoju múdrosť hanbil. Akurát mal sklony, aké vídať u ľudí menšieho veku (napokon, výškou neprekročil 160 centimetrov), ak raz o niečom rozhodol, ne-

ústupčivo trval na svojom, nech už to bola akákoľvek maličkosť. Nelogické pravidlo či niečo podobné, alebo neschopný učiteľ ho dokázali poriadne vytočiť. Nerád prehrával a napríklad porážka v tenise ho vedela úplne rozladiť. Niežeby prehru príliš prežíval, no potom sa zakaždým dlho odmlčal. Ostatní štyria považovali túto jeho „skleslosť“ za smiešnu a ťahovali si z neho. Nakoniec sa však aj on vždy rozosmial. Jeho otec bol profesorom na Ekonomickej fakulte Nagojskej univerzity.

Modrý bol útočníkom ragbyového klubu, mal teda dokonalú figúru. V treťom ročníku ho zvolili za kapitána mužstva. Širočizné plecia, mohutná hrud', impozantné čelo, veľké ústa, výrazný nos. Horúci hráč, ustavične zranený. Učenie ho príliš nebavilo, ale vďaka svojej veselej povahe sa tešil všeobecnej obľube. Vždy pozeral človeku priamo do očí a hovoril zvučným hlasom. Rád a s veľkou chuťou jedol. Skoro nikdy nepovedal na nikoho krivé slovo a mená aj tváre ľudí si okamžite zapamätal. Vedel počúvať iných a vynikal organizačným talentom. Cukuru si aj teraz dokáže živo vybaviť, ako sa Modrý pred zápasom drží s ostatnými v kruhu a hlasno ich povzbudzuje.

Asi takto: „A teraz vyhráme, jasné?! Otázka znie len AKO a KOLKO. Prehra pre nás neexistuje! Rozumiete, my a prehrať – ABSOLÚTNE VYLÚČENÉ!“

„ABSOLÚTNE VYLÚČENÉ!“ zvolali hráči a rozprchli sa po ihrisku.

Ich ragbyové družstvo však nebolo nijako mimoriadne silné. Hoci sám Modrý bol naozaj pohybovo nadaný a bystrý hráč, no úroveň celého mužstva bola iba priemerná. Často a až príľahko ich porazil železný manšaft súkromných stredných škôl, ktoré na štipendia nalákali talentovaných hráčov z celého Japonska. Keď však bolo už po zápase, Modrého výsledok nijako príliš netrápil. „Dôležitá je vôľa vyhrať,“ hovorieval. „V skutočnom živote človek predsa vždy nevyhráva. Niekedy sme víťazi, niekedy porazení.“

„A inokedy zápas preložia kvôli dažďu“, podpichla ho ironická Čierna.

Modrý smutne pokrútil hlavou. „Ty si mylíš ragby s bejzbalom alebo tenisom. Ragbyové zápasy sa kvôli dažďu neprekladajú.“

„To hrávate aj v daždi?“ čudovala sa Biela. Jej vedomosti i záujem o akýkoľvek druh športu boli takmer nulové.

„Je to tak,“ pridal sa smrteľne vážne Červený. „Rugbyové zápasy sa nerušia, aj keby neviem ako pršalo. Preto sa každý rok toľko hráčov počas zápasu utopí.“

„Veď to je strašné!“ zhrozila sa Biela.

„Ale no, nebuď hlúpa! To je predsa vtip, nie?!“ rázne im skočila do reči Čierna.

„Len si vtipkujte,“ povedal Modrý. „Ja som chcel povedať len toľko, že aj prehrávať treba vedieť, aj to patrí k športovému nadaniu!“

„A ty si to dennodenne nacvičuješ!“ opäť ho podpichla Čierna.

Biela bola v tvári pôvabná ako staré japonské bábiky, vysoká, štíhla, s postavou modelky. Vlasy mala dlhé, krásne, lesklé ako čierny lak. Keď ju na ulici míňali ľudia, mimovoľne sa obracali, aby sa jej lepšie prizreli. Ale zdalo sa, že ju samú vlastná krása nijako zvlášť neteší. Mala serióznu povahu a nerada na seba upozorňovala. Krásne hrala na klavíri, lenže pred cudzími by nikdy nič nezahrála. Naopak, pôsobila nanajvýš šťastne, keď učila hrať na klavíri deti v doučovacej škole. Cukuru ju takú nadšenú a s takým spokojným výrazom v tvári nikde inde nevidel. Niektoré deti skrátka na učenie asi nie sú, ale majú prirodzený talent na hudbu, a bola by škoda ho nevyužiť, hovorievala Biela. V tej škole však mali len jedno obstarožné pianíno, preto sa piati priatelia s veľkým nadšením pustili do zbierky na nový klavír. Počas letných prázdnin všetci brigádovali. Navštívili aj výrobcu klavírov a požiadali ho o podporu. Napokon ich snahy priniesli ovocie a mohli kúpiť krídlo. Bolo to na jar, keď

chodili do posledného ročníka gymnázia. Ich oddaná dobrovoľnícka činnosť upútala pozornosť médií, písali o nich aj v novinách.

Biela zvyčajne veľa nerozprávala, mala však rada zvierať, a keď sa rozhovor zvrhol na psy alebo mačky, tvár sa jej odrazu celá rozžiarila a s nadšením sa rozrečnila. Vravievala, že jej vysnívané povolanie je zverolekárka, ale Cukuru si ju vôbec nevedel predstaviť, ako ostrým skalpelom pára labradorovi brucho alebo strká ruku do konského konečníka. Ak nastúpi na ten odbor, bude musieť absolvovať aj takúto prax. Jej otec mal v meste pôrodnicu.

Zovňajšok Čiernej nebol nič mimoriadne, aj keď pôsobila dostatočne atraktívne – bystrý výraz v tvári a stále milá. Bola vysoká a trochu plnších tvarov, prsia mala už v šestnástich poriadne veľké. Samostatná, silná osobnosť, rozprávala rýchlo, a rovnako rýchlo jej to aj myslelo. Vynikala v humanitných predmetoch, ale matematika a fyzika jej vôbec nešli. Jej otec mal v meste kanceláriu daňového poradcu, ale tam by mu určite nebola veľa platná. Cukuru jej často pomáhal s domácimi úlohami z matematiky. Rada častovala svoje okolie ostrými, ironickými poznámkami, mala však originálny zmysel pre humor, a hovoriť s ňou bolo zábavné a inšpirujúce. Navyše vášnivo rada čítala, vždy mala pri sebe nejakú knihu. Biela s Čiernou spolu chodili už do nižšej strednej školy, a tak sa dobre poznali, ešte skôr ako sa celá partia dala dokopy. Keď stáli vedľa seba, bolo na ne naozaj radosť pozeráť. Introvertná, krehká kráska s hudobným nadaním a bystrá a výrečná „veselá kopa“. Originálna a príťažlivá dvojica.

Cukuru Tazaki bol vlastne v tej päťke jediným človekom, na ktorom nebolo nič výnimočné ani originálne. Študijné výsledky – lepší priemer. Učenie ho nijako zvlášť nebavilo, na hodinách však dával pozor, vždy si zopakoval prebrať látku a na každú hodinu sa zbežne pripravil. Tento zvyk si pestoval od malička, tak ako si pred jedlom umyl ruky alebo neskôr vyčistil zuby. Nikdy nedosiahol také výsledky,

aby na seba upútal pozornosť, zároveň však zakaždým hľavo získal potrebný počet bodov zo všetkých predmetov. Ak sa nevyskytol žiadny problém, rodičia ho za známky nijako prísne nenapomínali, nasilu ho neposielali na doučovanie ani mu nenajímali domáceho učiteľa. Šport mal síce rád, ale neprihlásil sa do žiadneho krúžku, kde by mohol aktívnejšie športovať, občas hrával tenis s rodinou alebo s kamarátmi, občas si zalyžoval či zaplával. Ale to bolo asi tak všetko. Mal pravidelné črty tváre, za čo ho z času na čas niekto pochválil, ale to znamenalo asi toľko, že vyzeral úplne normálne. Keď pozoroval svoju tvár v zrkadle, často tam videl len nekonečnú nudu.

O umenie sa nijako špeciálne nezaujímal a ani nemal žiadne koníčky, ba nevynikal ani nijakou mimoriadnou zručnosťou. Skôr bol mlčanlivý, nespooločenský, pri styku s neznámymi ľuďmi znervóznel a často sa červenal.

Ak predsa len treba Cukurua nejako ozvláštniť, môže sa o ňom povedať snáď len toľko, že z tých piatich pochádzal asi z najzámožnejšej rodiny a jeho teta z matkinej strany bola uznávanou herečkou, aj keď nie hviezdou, ale širokej verejnosti bola dostatočne známa. Čo sa však týka Cukurua, na ňom naozaj nebolo nič, čím by sa mohol pýšiť alebo vynímať medzi ostatnými. Aspoň tak to cítil on sám: vo všetkom priemerný. Alebo akýsi bezfarebný.

Jediné, čo by sa mohlo nazvať jeho koníčkom, bola záľuba v pozorovaní staničných budov. Nevedno prečo, ale odjakživa ho fascinovali železničné stanice. Či už to boli obrovské stanice rýchlodráhy Šinkansen, dedinské búdky jednokolajok, alebo maximálne prakticky stavané prekladové stanice – také i onaké –, hlavne nech to je na železnici. Neodolateľne ho priťahovalo všetko, čo nejako súviselo so stanicami.

V detstve vášnivo staval železnice, tak ako iní milovníci železničného modelárstva, ibaže jeho nefascinovali komplikované lokomotívy ani zložito poprepájané koľajnice či geniálne nápaditá dioráma, jeho zaujímal modely obyčajných

staničných budov, ktoré tam boli len tak, na prídavok. Rád pozoroval, ako cez ne prehrmí vlak alebo ako postupne brzdí a zastavuje presne na určenom mieste pri nástupišti. Predstavoval si prichádzajúcich a odchádzajúcich cestujúcich, počul hlásenia príchodov a odchodov i zvukové signály, pred očami sa mu dôstojne a svižne mihali železničari. Realita sa mu v hlave miešala s predstavami a vzrušenie z toho všetkého mu občas spôsobilo až triašku. Ale prečo ho železničné stanice až natoľko fascinovali, to by svojmu okoliu nedokázal logicky vysvetliť. A predpokladal, že aj keby sa mu to podarilo objasniť, ľudia by ho aj tak pokladali za čudáka. Veď dokonca aj on sám občas uvažoval o tom, že je asi *nejaký čudný*.

Aj keď na ňom nebolo nič nápadne svojské či špecifické, aj keď sa zvyčajne držal zlatého stredy, navidomoči predsa je na ňom aj niečo, čím sa od ľudí v okolí odlišuje a čo sa nedá nazvať celkom bežným. Takéto pomerne rozporuplné hodnotenie vlastnej osoby mu spôsobovalo v jednotlivých životných fázach, od chlapčerstva až do terajších tridsiatich šiestich rokov, rôzne rozpaky a zmätky. Niekedy to vnímal len v náznakoch, inokedy intenzívne a bolestne.

Občas vôbec nechápal, prečo je vlastne členom tej partie. *Naozaj* ho potrebovali? Nebolo by pre ostatných príjemnejšie, zaujímavejšie, keby tam Cukuru nebol? A možno na to len sami ešte neprišli. Možno to je iba otázka času. Čím viac nad tým premýšľal, tým väčšmi rástla jeho neistota. Snahu zistiť svoju vlastnú hodnotu videl tak, akoby sa usiloval zistiť váhu čohosi, čo sa odvážiť nedá. Ihla váh sa nezastaví, necvakne a neukáže hodnotu.

Zdalo sa však, že v partii to nikoho netrápilo. Pôsobili, ani čo by ich úprimne tešilo stretávať sa a spoločne niečo podnikáť. A na to musia byť akurát piati! Nemôže ich byť ani menej, ani viac. Ako pravidelný päťuholník, ktorý musí mať päť rovnako dlhých strán. Tak to stálo napísané na ich tvárach.

A, samozrejme, aj Cukuru Tazaki bol veľmi rád, že je súčasťou tohto päťuholníka, ako jeden jeho nevyhnutný komponent, tiež bol na to hrdý. On sám mal ostatných štyroch bezvýhradne rád a miloval spoločnú jednotu. Cukuru z partie prijímal sladkú miazgu, potrebnú pre svoje dospievanie, tak ako mladý strom nasával zo zeme výživu, dôležitú potravu pre svoj rast, alebo si ju ukladal v organizme, aby ju podľa potreby použil ako núdzový zdroj energie. Napriek tomu v kútiku srdca neustále prechovával obavy, či raz z toho tepleho spoločenstva nevypadne, či ho z neho nevyľúčia a nezostane sám. Takéto pochybnosti ho prepadávali vždy, keď sa s ostatnými rozlúčil a osamel. Boli ako čierne bralo, čo sa za odlivu výhražne vynorí z mora.

„Takže stanice si mal rád už ako malý chlapec!“ nadšene konštatovala Sara Kimotová.

Cukuru pritakal. Trochu opatrne. Nechcel, aby ho pokladala za profesionálne deformovaného otakua, človeka posadnutého svojím extravagantným koníčkom, akých často stretávame na technických školách a pracoviskách. I keď ním napokon asi je. „Áno, od malička som mal rád stanice,“ priznal sa.

„Aký priamočiary život...“ povedala. Trochu sa jej to zdá smiešne, ale z jej slov necítiť kritický podtón.

„Ale prečo práve stanice, prečo nie niečo iné, to ti vysvetliť neviem...“

Sara sa usmiala. „To bude asi to tvoje ‚povolanie‘.“

„Asi áno.“

Ale prečo hovoríme o týchto veciach, rozmýšľal Cukuru. *Tamto* sa prihodilo predsa už dávno, a keby to bolo možné, najradšej by to vymazal z pamäti. Lenže Saru, nevedno prečo, zaujímali Cukuruove spomienky na strednú školu. Aký bol na gymnáziu, čomu sa vtedy venoval? A kým sa spamä-

tal, reč sa prirodzene točila okolo piatich kamarátov a on jej rozprával o tej úžasnej partii. Štyria farební a bezfarebný Cukuru Tazaki.

Sedeli v malom bare na okraji štvrte Ebisu. Chceli sa na večerať v malej japonskej reštaurácii, ktorú vybrala Sara, lenže obedovali neskoro a ona povedala, že dnes už nebude jesť, a tak zrušili rezerváciu a rozhodli sa, že si voľakde dajú koktail a nejaké syry či oriešky. Vlastne ani Cukuru nemal hlad, a tak súhlasil. Nebol nijaký veľký jedák.

Sara bola od Cukuru o dva roky staršia, pracovala v cestovnej kancelárii. Plánovala skupinové zájazdy do zahraničia. Pochopiteľne, aj ona často lietala do zahraničia. Cukuru bol zamestnancom spoločnosti, ktorá zabezpečovala železničnú dopravu v západnej časti oblasti Kantó, pracoval v divízii projektovania a údržby staničných budov (vo svojom „povolani“). Ich zamestnania spolu priamo nesúviseli, ale obaja pôsobili ako špecializovaní odborníci v odvetví transportu. Oboch pozvali na oslavu dokončenia stavby nového domu Cukuruovho nadriadeného, tam si vymenili mailové adresy, a toto bolo ich štvrté rande. Na treťom stretnutí skončili po večeri v jeho byte a pomilovali sa. Až dovtedy šlo všetko hladko. Od toho dňa práve dnes uplynul týždeň. To je chúlостivé štádium. Ak to takto pôjde ďalej, ich vzťah sa prehupne do vážnejšej roviny. On má tridsaťšesť, ona tridsaťdeväť. To je, samozrejme, iný prípad ako nejaká stredoškolská láska. Cukuruovi sa od prvého stretnutia páčila jej tvár. Žiadna modelkovská kráska. Jej výrazné lícne kosti aj úzky, špicatý noštek pôsobia veľmi autoritatívne. V tej tvári však bolo niečo mimoriadne vitálne a to upútalo Cukuruov záujem. Bežne mala oči úzke, keď však na niečo upriamila zrak, prudko sa rozšírili. A vtedy vykukli nebojácne, výrečné, čierne zreničky, prekypujúce zvedavosťou.

Cukuru si to zvyčajne vôbec neuvedomuje, ale na tele má jedno mimoriadne citlivé miesto. Nachádza sa kdesi na jeho chrbte. Rukou si naň nedočiahne, je mäkké a čudné, bežne je

zahalené, zvonka ho nevidieť. A v najneočakávanejšom okamihu sa to miesto vďaka nepatrnému impulzu odhalí a zatlačia naň končeky číhsi prstov. Nato sa v jeho vnútri čosi pohne, do organizmu sa mu vylúči nejaká špeciálna látka. Tá sa zmieša s krvou, a tak sa dopraví do všetkých kútov jeho tela. Takto sa v ňom zrodí stimul, ktorý si uvedomí ako niečo telesné, ale zároveň aj mentálne.

Keď sa prvý raz stretol so Sarou, priam cítil, ako mu špičky neznámych prstov stlačili spínač na chrbte. V ten deň sa spolu dosť dlho rozprávali, ale Cukuru si poriadne nepamätá o čom. Spomína si len na pocit toho prekvapujúceho dotyku na chrbte a na to, aký zvláštny a neopísateľný impulz vyvolal v jeho duši. Vďaka nemu sa niečo uvoľnilo a niečo sa tuho zovrelo. Tak nejako to cítil. Čo to len môže znamenať? Cukuru nad tým neprestajne dumal niekoľko dní. Lenže rozmyšľať o niečom, čo nemá konkrétny tvar, bolo preňho vždy príliš náročné. Napísal Sare mail, pozval ju na večeru. Chcel vypátrať zmysel toho dotyku a toho impulzu.

Na Sare sa mu páčilo, ako vyzerala, a tiež ho zaujal jej štýl obliekania: ozdôb málo, strih prirodzený, pôvabný. Šaty jej navidomoči padli ako uliate. Jej oblečenie síce pôsobilo jednoducho, ale jeho výber si určite vyžiadal dosť veľa času, a zjavne stálo aj nemálo peňazí, to si vedel ľahko predstaviť aj Cukuru. Aj doplnky s mejkapom mala zladené so šatami, veľmi vkusne, ale decentne. Sám Cukuru si nijako zvlášť nepotrpí na svoj výzor, no odjakživa sa rád pozerá na dobre oblečené ženy. Tak ako rád počúva dobrú hudbu.

Aj jeho dve staršie sestry sa rady pekne obliekali, a keď sa chystali na rande, často schmatli ešte maličkého Cukurua, aby posúdil, či im to sluší. Nevedno prečo, ale naozaj naňho dali. Čo povieš na toto? Myslíš si, že sa to k sebe hodí? A on vždy otvorene vyjadril svoj názor muža. Sestry ho väčšinou rešpektovali a on sa tešil. Na toto si zvykol.

Cukuru ticho srkal dostatočne zriedený highball a potajomky si v duchu predstavoval, ako Sare vyzlieka šaty. Rozopne háčik, poľahučky stiahne zips. Zatiaľ to skúsili len raz, ale sex s ňou bol príjemný a uspokojujúci. Či už oblečená, alebo nahá, vždy vyzerala asi o päť rokov mladšie ako v skutočnosti. Mala belostnú pokožku, prsia síce nijako veľké, ale pekné a guľaté. Zdalo sa mu krásne dlho ju hladiť po tele, a keď neskôr vyvrcholil a potom ju držal v náruči, celé jeho vnútro zaplavila neha. Aj keď to, pravdaže, ešte nič neznamená. To vedel. Dôležité je vzájomné ľudské prepojenie. Ak človek niečo prijíma, musí ako odplatu niečo dať.

„A čo ty a stredná škola?“ spýtal sa Cukuru.

Sara len potriasla hlavou. „Ja na strednej škole – na tom vôbec nezáleží. To je nudná historika. Niekedy inokedy ti ju môžem porozprávať, ale teraz chcem počuť tú tvoju. Ako sa to skončilo s tou vašou skvelou partiou?“

Cukuru si nabral za hrst' orieškov a zopár si hodil do úst.

„Medzi nami platilo niekoľko pravidiel, o ktorých sme však nikdy nehovorili. Jedným z nich bolo všemožne sa usilovať o to, aby sme všade chodili spolu. Chceli sme sa vyhnuť tomu, aby sa niečo podnikalo napríklad len vo dvojici. Ak by sme tomu nebránili, partia by sa asi rozpadla. Museli sme fungovať ako centralizovaná jednotka. Ako ti to len vysvetliť, snažili sme sa udržať vo forme stabilne a harmonicky fungujúceho spoločenstva.“

„Stabilne a harmonicky fungujúce spoločenstvo?“ Zo Sarinej otázky zaznelo úprimné prekvapenie.

Cukuru trochu očervenel. „Nuž, gymnazisti, tí si všeličo navymýšľajú.“

Sara naňho uprela zrak a trochu zaklonila hlavu. „Nezdá sa mi to čudné. Ale na čo malo vlastne slúžiť to spoločenstvo?“

„Naším pôvodným cieľom bolo, ako som už povedal, pomáhať v doučovacej škole pre deti, ktoré zaostávali v uče-

ní alebo im chýbala motivácia. Preto partia vznikla, to bolo pre nás stále veľmi dôležité. Je však dobre možné, že postupom času sa jedným zo zmyslov jej existencie stal fakt, že sme tvorili jeden celok.“

„Jedným z cieľov bola samotná jej existencia, pretrvanie.“

„Asi.“

Sara silne prižmúrila oči a povedala: „Tak ako vesmír.“

„Vo vesmíre sa nevyznám,“ poznamenal Cukuru. „Ale nám to vtedy pripadalo nanajvýš dôležité. Chrániť si chémiu, ktorá sa medzi nami vytvorila. Ako keď človek chráni horiacu zápalku pred vetrom.“

„Chémiu?“

„Silu, čo sa vtedy medzi nami náhodou zrodila. A ktorá sa už druhý raz nedá dosiahnuť.“

„Ako veľký tresk?“

„Ani v tom sa veľmi nevyznám,“ povedal Cukuru.

Sara si usrkla z mojita a podrobne preskúmala tvary mäťových lístkov. Napokon povedala:

„Vieš, ja som navštevovala výlučne súkromné dievčenské školy, takže úprimne povedané, vôbec neviem, ako to chodí v zmiešaných partiách na štátnych školách. Nedokážem si predstaviť, aké to môže byť. Vy piati ste sa asi snažili o asketizmus, aby ste to svoje spoločenstvo ochránili pred problémami a aby ste ho zachovali. Bolo to nejako tak?“

„Či sa na to hodí slovo asketizmus, to neviem. Nezdá sa mi, že by išlo o niečo také nadnesené. Podľa mňa sme si skôr dávali pozor, snažili sme sa nezavliecť do partie milenecké vzťahy.“

„Lenže nikdy ste sa o tom nerozprávali,“ konštatovala Sara.

Cukuru prikývol. „Nijaké záväzné pravidlá sme, samozrejme, nemali, nie.“

„A ako si to vnímal ty? Boli ste stále spolu, ale ani Čierna, ani Biela ťa ako muža neprítahovali? Podľa tvojho rozprávania sa mi obe zdajú veľmi zaujímavé.“